

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา
Characteristics of Principals Affecting to The Education al Administration of The Schools
Under The Municipality in Chachoengsao Province

นางสาวชญาพัฒน์ ดอกมะลิ

ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.พจนีย์ มั่งคั่ง และดร.ศรัญญา ไพโรวันรัตน์

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the characteristics of principals, 2) the education al administration 3) the relationship between the characteristics of principals and the education administration 4) characteristics of principals affecting to the education al administration of the schools under the municipality in Chachoengsao Province. The samples of this study were 127 teachers under the municipality in Chachoengsao Province. The research instrument used for data collection was a questionnaire. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, the Pearson's product moment correlation, and the stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows:

1. The characteristics of principals under the municipality in Chachoengsao Province as a whole was a at high level. The mean scores ranked from high to low were as follows: academic leadership, code of ethics of principals profession, creativity, vision, and morality and ethics.

2. The education administration of schools under the municipality in Chachoengsao Province as a whole was at a high level. The mean scores ranked from high to low were as follows: academic affairs administration, budget execution, personnel management, and general management.

3. The characteristics of principals was positively related to the education administration of municipality schools in Chachoengsao Province with statistically significant at .05.

4. The characteristics of principals: vision and academic leadership affected to the educational administration with statistically significant level at .05. It could be used to predict the educational administration variance at 68.00 percent and could be written the standard equation at $Z' y = .328(x_4)^* + .515(x_5)^*$

Keyword : The characteristics of school principal, The education al administration

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การบริหารงานของโรงเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านกับการบริหารงานของโรงเรียน 4) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานครู โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ วิสัยทัศน์ และคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ

2. การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ และการเป็นผู้นำทางวิชาการ ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 68.00 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์รูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z' y = .328(x_4)' + .515(x_5)'$$

คำสำคัญ : คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารงานของโรงเรียน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารงานการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลอยู่ในความรับผิดชอบร่วมกันของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ โดยกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและการประเมินผล ส่วนกระทรวงมหาดไทยดูแลรับผิดชอบการพัฒนาบุคลากร งานธุรการและการสนับสนุนงบประมาณ โดยกรมการปกครองได้จัดตั้งสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่นในระดับกรม และกองการศึกษาในแต่ละเขตเทศบาลทั่วประเทศเพื่อดูแลการจัดการศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้จะต้องอยู่บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า การจัดการศึกษานั้นควรดำเนินการเป็นระบบสอดคล้องกัน ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า ในการจัดการศึกษา กระบวนการบริหารจัดการศึกษา และผลผลิตที่ได้รับจากการจัดการศึกษา โดยมีเครื่องมือประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นตัวควบคุม (กรมการปกครอง, 2549, หน้า 9)

การบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนั้น ไม่ได้กำหนดองค์กรที่แน่ชัดไว้มาก่อน ทำให้โรงเรียนสังกัดเทศบาล ในปัจจุบันมีการจัดองค์กรการบริหารแตกต่างกัน การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเป็นการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น ซึ่งกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนจัดการศึกษาและบริหารงานบุคคล ตลอดจนกำกับดูแลการจัดการศึกษาของเทศบาล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547, หน้า 8) จึงทำให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ยังคงขาดนโยบายและแผนการพัฒนาศึกษาที่ชัดเจน และขาดความต่อเนื่องในการบริหารตามนโยบายและ

แผนการพัฒนานั้น รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารท้องถิ่น นโยบายการพัฒนาการศึกษาจึงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ทำให้นโยบายและแผนการพัฒนาศึกษาเกิดความชัดเจน ไม่มีความต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553ข, หน้า ข) ซึ่งโรงเรียนเทศบาล ได้มีการดำเนินการพัฒนาทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม จิตสำนึก คุณธรรม และจริยธรรมของประชาชน เพื่อการบรรลุผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ โดยการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลยึดหลักของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล และนำการบริหารโรงเรียนเป็นฐานมาใช้ในโรงเรียน ซึ่งการจัดการบริหารงานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลได้บริหารโดยอาศัยการบริหารงานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมีโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายรูปแบบตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่น สำหรับการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป (กรมการปกครอง, 2549, หน้า 21) ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้พัฒนาระบบการบริหารการศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการจัดระบบบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547, หน้า 3) อันจะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะที่เพียบพร้อมด้วยเรื่อง ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารคนบริหารงาน (กระทรวงศึกษาธิการ,

2546, หน้า 3) ซึ่งการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาที่จะทำให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (วิเชียร วงศ์คำจันทร์, ม.ป.ป.) และเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีคุณลักษณะที่ดี ทั้งด้านคุณวุฒิและคุณธรรม จริยธรรม เพื่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2550, หน้า 7) นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายังจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ทางวิชาการและด้านความสามารถในการบริหาร ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์นี้จะทำให้ทำงานเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ชัยเสถียร พรหมศรี, 2550, หน้า 41-48) ดังแนวคิดของ จุง และแม็กกินสัน (Chung & Magginson, 1981, p. 120) ที่เสนอว่า คุณลักษณะของผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่สามารถทำให้การทำงานประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อนำพาการบริหารงาน ในโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้รับมอบหมายให้มีความรับผิดชอบในการเปลี่ยนแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ จึงต้องมีคุณลักษณะและความสามารถที่จะรวมพลังในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร (ชัยเสถียร พรหมศรี, 2550, หน้า 41-48) คุณลักษณะของผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงานในโรงเรียน ความศรัทธา ความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผลให้ครูทำงานได้ผลดี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงบทบาทให้เหมาะสมกับตำแหน่ง เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความศรัทธาและยอมรับในการบริหารงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะไม่ได้ประสบความสำเร็จในการบริหารงานตามเป้าหมาย ถ้าหากไม่มีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี (บุญธรรม ไวยมิตร, 2553, หน้า 2) ดังที่ บุญมี เณรยอด (2545, หน้า 19) กล่าวว่า ความสำเร็จของการดำเนินงานของผู้บริหารต้องเริ่มต้นที่ตัวผู้บริหารทั้งสิ้น ดังนั้นคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยของคาร์ลสัน (Carlson, 1997, pp. 59-60) ได้พบว่า ความสำเร็จของการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของรูปแบบการบริหารแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร และวัฒนธรรมของโรงเรียน

คุณลักษณะของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะที่ดีที่เหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และเป็น

ผู้นำทางวิชาการ การบริหารงานจะได้รับความร่วมมือจากคณะครูทุกคน ทำให้การบริหารงานของโรงเรียนด้านต่างๆ ประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย แต่ถ้าผู้บริหารขาดคุณลักษณะที่เหมาะสมแล้ว อาจทำลายขวัญและกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน ทำให้โรงเรียนประสบความล้มเหลวได้ (เมธา ภูมิเขต, 2554, หน้า 2) ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 13) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำที่ทำให้โรงเรียน มีการเปลี่ยนแปลงตามการปฏิรูปการศึกษา มีรูปแบบกระบวนการบริหารที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ต้องมีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิด วิจัยและความคิดสร้างสรรค์เพื่อผลักดันให้อุทิศขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จึงได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติและปฏิบัติตาม เพื่อให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์นี้เป็นคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549, หน้า 19-20)

การบริหารจัดการศึกษาของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีภารกิจหน้าที่ต้องดำเนินงานจัดการศึกษาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ยังคงมีปัญหาคือ ยังไม่ได้รับการกำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อม และสร้างความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบแนวทางที่ถูกต้องชัดเจนในการบริหารจัดการศึกษาแก่ท้องถิ่นจากหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง จึงเป็นปัญหาต่อการที่ท้องถิ่นจะรับผิดชอบจัดการศึกษาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้โดยสมบูรณ์ และมีคุณภาพมาตรฐานตามที่สังคมและประเทศชาติพึงประสงค์ ในด้านนโยบายมีการกระจายอำนาจให้ครูรับผิดชอบงานอื่นๆ ซึ่งไม่ใช่การเรียนการสอนทำให้ประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูลดลง อีกทั้งครูยังมีทักษะในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนค่อนข้างน้อย จึงส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ ผู้ที่ได้รับมอบหมายมีการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องไม่ต่อเนื่อง บุคลากรทุกคนมีความต้องการ ความคาดหวังที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การบริหารงานโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา เกิดความล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ (เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา, 2555) จากปัญหาดังกล่าว ปัจจัยประการหนึ่งที่จะสามารถแก้ปัญหาการบริหารงานได้สำเร็จ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจ รวมทั้งการกำหนดนโยบายต่างๆ ของสถานศึกษา เป็นศูนย์รวมการดำเนินงาน ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะที่เพียบพร้อม มีความรู้

ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการบริหารที่มีผลการบริหารที่ประสบความสำเร็จทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพ ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน นำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายได้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ในการพัฒนาคุณลักษณะของตนเองเพื่อให้การบริหารงานโรงเรียน สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ด้านกับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา
4. เพื่อศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ด้านที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก
2. การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก
3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ทุกด้าน
4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้านส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยคุณลักษณะของผู้บริหารผู้วิจัยได้ศึกษาจากมาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่นเพื่อการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไว้ในมาตรฐานที่ 3 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ

และมีความสามารถในการบริหารจัดการซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) วิสัยทัศน์ 5) การเป็นผู้นำทางวิชาการ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2553, หน้า 36-38) และการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ศึกษาจากขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นของกรมการปกครอง (กรมการปกครอง, 2549, หน้า 21-58) ประกอบด้วย 4 งาน คือ (1) การบริหารวิชาการ (2) การบริหารงบประมาณ (3) การบริหารงานบุคคล และ (4) การบริหารทั่วไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ พนักงานครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวน 190 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 127 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) แล้วสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรที่ศึกษา

- 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย
  - (1) คุณธรรม จริยธรรม (X_1)
  - (2) การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา (X_2)
  - (3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (X_3)
  - (4) วิสัยทัศน์ (X_4)
  - (5) การเป็นผู้นำทางวิชาการ (X_5)
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย
  - (1) การบริหารวิชาการ (Y_1)
  - (2) การบริหารงบประมาณ (Y_2)
  - (3) การบริหารงานบุคคล (Y_3)
  - (4) การบริหารทั่วไป (Y_4)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ พนักงานครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 190 คน
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานครูโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 127 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) แล้วสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) บันทึกลงเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

2) นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3) การส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามจัดส่งไปยังโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4) การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปรวบรวมด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่า ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) แบบขั้นตอน (stepwise)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 127 คน ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จำนวน 71 คน

คิดเป็นร้อยละ 55.90 รองลงมา อยู่ในเทศบาลตำบลบางคล้า จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 และอยู่ในเทศบาลตำบลบางวัว จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 เป็นข้าราชการครู จำนวน 102 คน คิดเป็น ร้อยละ 80.30 และเป็นพนักงานราชการ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 19.70 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 35.43 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.35 มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 22.05 และมีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเป็นผู้นำทางวิชาการ รองลงมา ได้แก่ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และวิสัยทัศน์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ บุคลิกภาพดี นำเคารพส่งผ่านความรู้จักนอบน้อมถ่อมตน ลำดับที่ 2 ได้แก่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ลำดับที่ 3 ได้แก่ มุ่งมั่นในการบริหารเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย และวางตัวเป็นกลางอยู่เสมอ

2) ด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลำดับที่ 2 ได้แก่ มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ลำดับที่ 3 ได้แก่ รัก ศรัทธา รับผิดชอบต่อวิชาชีพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจศิษย์และผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน

3) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา ลำดับที่ 2 ได้แก่ พร้อมทั้งจะบริหารสถานศึกษาให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ลำดับที่ 3 ได้แก่ กระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่เสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อย

ที่สุด ได้แก่ ใช้ความยืดหยุ่นในการบริหารสถานศึกษาตามความเหมาะสม

4) ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ นำข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ลำดับที่ 2 ได้แก่ มีเป้าหมายและทิศทางการพัฒนา การศึกษาที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น ลำดับที่ 3 ได้แก่ มีเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคตที่ชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ใช้วิธีการในการบริหารที่สมาชิกทุกคนในสถานศึกษายอมรับว่าแนวคิดที่ดี

5) ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี 2 ข้อ ได้แก่ ให้ความสำคัญกับบทบาทประธาน การแต่งตั้งกรรมการและการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของโรงเรียน และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนให้จัดบรรยากาศในห้องเรียนและเอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการและผลงานทางวิชาการได้เป็นอย่างดี

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การบริหารวิชาการ รองลงมา ได้แก่ การบริหารงบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มี 2 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การรายงานผลการเรียนของนักเรียน ลำดับที่ 2 ได้แก่ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา ลำดับที่ 3 ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การแนะนำการศึกษาให้แก่นักเรียน

2) ด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานต่อต้นสังกัด ลำดับที่ 2 ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณ การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณอย่างเป็นระบบ

ลำดับที่ 3 ได้แก่ การบริหารจัดการที่ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และผลงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อผลประโยชน์ของหน่วยงาน

3) ด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การควบคุมวินัยและรักษาวินัยในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ลำดับที่ 2 ได้แก่ การสนับสนุนการพัฒนาครูให้มีวิทยฐานะสูงขึ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ลำดับที่ 3 ได้แก่ การดำเนินการด้านการลาของบุคลากรอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การสร้างขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากร

4) ด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ลำดับที่ 2 ได้แก่ การจัดบุคลากรเพื่อรับผิดชอบงานต่างๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานบริหาร งานอื่น ลำดับที่ 3 ได้แก่ การดูแลสถานที่และสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย สะอาด ปลอดภัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ บุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานธุรการ

4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานของโรงเรียน ด้านวิสัยทัศน์กับการบริหารงานของโรงเรียน ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กับการบริหารงานของโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้ายมีความสัมพันธ์เท่ากัน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมกับการบริหารงานของโรงเรียน และด้านการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานของโรงเรียน

5. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ และการเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถรวมกันพยากรณ์การดำเนินงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .825 ค่าอำนาจการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .680 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ($S.E._{est}$) เท่ากับ .336 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 2 ด้านสามารถพยากรณ์การดำเนินงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ร้อยละ 68.00 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์รูปคะแนนดิบ

$$y' = .790 + .296(x_4)^* + .493(x_5)^*$$

สมการพยากรณ์รูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' y = .328(x_4)^* + .515(x_5)^*$$

ส่วนตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

อภิปรายผล

ผลการศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญธรรม ไวยมิตร (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยิ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธา ภูมิเขต (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดา หมื่นจง (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเบตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่าระดับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนของครูผู้สอน ในภาพรวมทั้ง 8 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง ได้รับการอบรมครอบคลุมการบริหารงานทุกด้าน โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ปฏิบัติงานตามสายงานของตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งในปัจจุบันมีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลสถานศึกษาทั้งจากภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับบทบาทการบริหารให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายให้ร่วมกันจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวทางของมาตรฐานวิชาชีพมายึดถือเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดีและเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ทำให้โรงเรียนเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์และบรรลุเป้าหมายของการบริหารองค์การได้ ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบันมีความรู้ความสามารถและตระหนักถึงภาระหน้าที่ มีความรับผิดชอบในการนำโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด เมื่อเทียบกับด้านอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญธรรม ไวยมิตร (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดา หมื่นจง (2554, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเบตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 พบว่า ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายปฏิรูปการศึกษาที่รัฐได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง แสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยวิธีการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ตลอดจนจัดการอบรมสัมมนาศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาที่ปัจจุบันจบการศึกษา ในระดับปริญญาโทด้านการบริหารเป็นส่วนใหญ่ จึงทำหน้าที่บริหารงานทุกด้านในโรงเรียนได้อย่างสมบูรณ์ และในปัจจุบันหลักสูตรสถานศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงอยู่เป็นประจำ ผู้บริหารจึงต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน เป็นผู้นำให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คุณลักษณะตรงตามหลักสูตรสถานศึกษา ดังที่ ประเวศ วะสี

(2542, หน้า 42-46) ที่เสนอว่า ผู้นำซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำทางวิชาการแก่สังคมของตน อันที่จะนำความก้าวหน้าและความเป็นกลุ่มก้อนทางวิชาการให้เกิดในสังคมของตนพลังของสังคมจะช่วยแก้ไขปัญหาสังคมต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพในทิศทางที่เหมาะสม และยิ่งสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2545, หน้า 14-15) ที่กล่าวว่า ความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นมืออาชีพ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เหมาะสมกับการเป็นนักวิชาชีพชั้นสูงทางการบริหาร การศึกษา รวมทั้งจำเป็นต้อง “เป็นผู้นำทางวิชาการ” ซึ่งหมายถึงความสามารถที่จะประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ใช้ความสามารถในการระดมและใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนให้มีระบบการประกันคุณภาพให้การศึกษาก้าวหน้าไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ จึงจะเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย เมื่อเทียบกับด้านอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญลือ คงน้อย (2552, หน้า 89) ที่ได้ดำเนินการศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธา ภูมิเขต (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคูณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารทุกคนต้องปฏิบัติ ประกอบกับในปัจจุบันมีความตื่นตัวในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถูกคาดหวังสูงให้เป็นผู้ที่ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เพราะเป็นผู้นำโรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่อบรมขัดเกลาเยาวชนของชาติโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม อย่างเคร่งครัดและทุกสถานการณ์ ซึ่งเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาแสดงตนบกร่องเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ไปเพียงเล็กน้อย จะถูกสังคมมองไปว่าเป็น

ผู้ขาดคุณธรรม จริยธรรม ไปได้ง่าย และเป็นการยากที่จะแก้ไขให้ภาพพจน์กลับมาดีดังเดิม แต่ถ้าผู้บริหารเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จะทำให้ทุกฝ่ายเกิดความรัก ความศรัทธา นำไปสู่ความร่วมมือเป็นขวัญและกำลังใจของผู้ได้บังคับบัญชา สามารถจูงใจให้คนในกลุ่มมีความคิดเห็นคล้ายตาม และปฏิบัติตามคำสั่งด้วยความเต็มใจ อันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2545, หน้า 64-65) กล่าวถึงลักษณะที่สามารถกำหนดเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ได้แก่ ความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมของวิชาชีพ และของสังคม คือการปฏิบัติตนในฐานะของคนที่ของครูและผู้บริหารที่ดีจนสามารถเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นยึดถือเป็นแบบอย่างของผู้ประพฤติดีประพฤติชอบ และยิ่งสอดคล้องกับ ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2549, หน้า 127-136) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้บริหารมืออาชีพว่าจะต้องมีจรรยาบรรณและจริยธรรม ควรมีความรับผิดชอบในวิชาชีพและมีคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเป็นกรอบแนวคิดในการปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาควรประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมเพื่อสร้างความศรัทธาโดยการยึดมั่นในธรรมะ ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ ไม่ละทิ้งอุดมการณ์โดยหวังผลประโยชน์อันมิควรได้ สังคมจะได้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับ โฮลโลมอน (Hollomon, 1999, p. 605-A) ที่ได้ศึกษา พบว่า คุณสมบัติของอาจารย์ใหญ่ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณค่าทางจิตใจ มีจิตใจดี มีความรู้สึกนึกคิดดี มีน้ำใจและมีจิตวิญญาณที่ดี มีความเสียสละให้ได้อานที่ต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ริชาร์ดสัน และคนอื่นๆ (Richardson & et al., 1992, pp. 4-12) ได้ศึกษาพบว่าความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และตรงไปตรงมาเป็นลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของครูใหญ่ ซึ่งแสดงถึงการที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม

2. การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ภูจอมจิตร (2551) ที่ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงมหาดไทย ด้านผลผลิตในโรงเรียนเทศบาล สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงมหาดไทย ด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุชีรา มหาโภคประเสริฐ (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูและผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า ความพึงพอใจ

ของครูและผู้บริหารที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันกฎหมายได้บัญญัติให้โรงเรียนเป็น “นิติบุคคล” ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ นับว่าเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งหวังเพื่อยกระดับการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐาน จัดการศึกษาให้มีมาตรฐานมีคุณภาพ มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาตามมาตรา 39 ทั้งด้านบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง การจัดการศึกษามีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดบริการสาธารณะย่อมมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคล และอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ มีการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล มีจุดหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม (กรมวิชาการ, 2543, หน้า 7) อีกทั้งยังมีการกำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางการศึกษา กำหนดให้ทุกโรงเรียน มีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก และถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการเพื่อรองรับการประเมินภายนอกในทุก 5 ปี ทำให้โรงเรียนต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นการบริหารงานที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด เมื่อเทียบกับด้านอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย พิงขุนทด (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษากับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ตามทัศนะของครู พบว่า การบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรา นนสุราษ (2550, หน้า 178) ได้ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 2 พบว่า การบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน จัดเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารที่ดีจึงต้องแสดงความเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด (อดิศร เนาวนนท์, 2550, หน้า 168) สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 16) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่ครู ทุกคนจะต้องปฏิบัติ และสิ่งสำคัญที่ครูควรดำเนินการภายในขอบข่ายงานวิชาการ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในการจัดกิจกรรมนั้นครูจะต้องจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ตามสาระหลักสูตรการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้การบริหารวิชาการ ของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2) การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เป็นการบริหารงานที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายทั้ง 2 ด้าน จึงอภิปรายผลได้ดังนี้

(1) การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารบุคคล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย พิงขุนทด (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษากับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ตามทัศนะของครู พบว่า การบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรา นนสุราษ (2550, หน้า 178) ได้ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 2 พบว่า การบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานบุคคลเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหาร งานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล แต่โรงเรียนเทศบาลเป็นโรงเรียนที่ขึ้นอยู่กับกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีคณะกรรมการบริหารมาจากการเลือกตั้ง ดังนั้นการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนเทศบาล จึงขึ้นอยู่กับนโยบายของกรมการเมืองแต่ละสมัย ดังนั้นการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล จึงอาจมีการวางแผนการบริหารงานบุคคลอย่างไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่อง อีกทั้ง

โรงเรียนยังมีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมในการวางแผน การบริหารงาน บุคคลไม่เต็มที เพราะคิดว่าการวางแผนบริหารบุคคลเป็นหน้าที่ของ ผู้บริหารในระดับสูง จึงส่งผลให้พนักงานครูและบุคลากรทางการ ศึกษายังคงได้รับการพัฒนา ให้มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและ ก้าวหน้าในวิชาชีพ ได้ไม่เท่าที่ควร สอดคล้องกับ ประชุม รอดประเสริฐ (2543, หน้า 8) ที่กล่าวว่า การพัฒนาองค์การจะต้อง เน้นในเรื่องการพัฒนาบุคคล โดยอาศัยความเชื่อพื้นฐานว่าคน คือ องค์ประกอบขององค์การ องค์การจะดีไม่ได้ถ้าองค์การนั้นปราศจาก บุคคลที่ดีมีคุณภาพ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบ หรือโครงสร้างของ องค์การจะไม่มีคามหมายแม้แต่น้อย หากบุคคลในองค์การขาด คุณภาพ และสอดคล้องกับ จรูญ มิลินทร์ (2543, หน้า 16) ให้ความ เห็นว่า การที่จะให้เด็กและเยาวชนในชนบทได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพเท่าเทียมกันนั้นเป็นเรื่องยาก จะต้องสร้างแรงจูงใจให้ครูที่มี คุณภาพไปอยู่ในชนบทที่ห่างไกลได้ ต้องให้เขาเห็นโอกาส ความก้าวหน้าในอาชีพ มีสวัสดิการ การทำงานที่ดี

(2) การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัด ฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนบางประการที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการดำเนินงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกนนคร เขต 1 พบว่า การบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรา นนสุราช (2550, หน้า 178) ได้ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกนนคร เขต 2 พบว่า การบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารทั่วไปมีขอบข่ายใน การบริหารงานครอบคลุมหลายด้าน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตาม มาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักใน การประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการบริหารการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและ จัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งการบริหารทั่วไปยังเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและ สนับสนุนให้งานบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ และบริหารงาน

บุคคล ส่งผลให้การบริหารทั่วไป บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนด เกิดความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้ค่อนข้างยาก ประกอบกับโรงเรียนเทศบาล มีการบริหารงานที่ต้องขึ้นกับเทศบาล จึงทำให้โรงเรียนเทศบาลยัง คงขาดอิสระในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน งานจึงเกิดความล่าช้า เพราะต้องผ่านการตัดสินใจจากผู้บริหารในหลายระดับ ดังที่ ฟินนิแกน (Finnigan, 2007, pp. 523-526) กล่าวว่า โรงเรียนที่เป็น นิติบุคคลหลายแห่งยังไม่มีอิสระด้านการตัดสินใจ โดยการตัดสินใจ จะถูกครอบงำด้วยกฎหมายของรัฐ และองค์การที่เป็นพื้นฐานของ ชุมชน ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้การบริหารทั่วไปของโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่อยู่ในลำดับ สุดท้าย

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลใน จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้อง กับงานวิจัยของ คำมาย บุญสนอง (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นนักบริหารมืออาชีพกับ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะความเป็นนักบริหารมืออาชีพกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ใน ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สุนทรา นนสุราช (2550, หน้า 178) ได้ศึกษาปัจจัย ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหาร งานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกนนคร เขต 2 พบว่า ปัจจัยคุณลักษณะของผู้บริหาร ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน ด้านคุณลักษณะเฉพาะ/ความสามารถและทักษะเฉพาะตัว ด้านคุณลักษณะเชิงบูรณาการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ความสำเร็จของการบริหารงานในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาภัทร เกิดประกอบ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความ สัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพกับคุณภาพ งานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง พบว่า คุณลักษณะของ ผู้บริหารมืออาชีพกับคุณภาพงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการศึกษา ตามแนว ปฏิรูปการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องอาศัยผู้บริหารโรงเรียนที่มีความรู้ ความสามารถและมี คุณลักษณะเฉพาะตัวหลายประการเพื่อเอื้อต่อการจัดการศึกษา

(เชษฐา แสงรัตน์, 2553, หน้า 15) ดังที่ ซีระ รุญเจริญ (2550ข, หน้า 1) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษาและเป็นผู้นำวิชาชีพที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึงจะนำไปสู่การจัดและการบริหารสถานศึกษาที่ดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ มีความวิริยะอุตสาหะ ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เพิ่มความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานของโรงเรียน มักจะต้องเป็นผู้บริหารที่มีคุณลักษณะและพฤติกรรมอันเป็นการสร้างศรัทธาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งผลให้โรงเรียนมีผลการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้ จึงส่งผลให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในยุคปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตลอดจนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการในการนำพาโรงเรียนให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ (วิโรจน์ สารรัตนะ และสัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, 2545, หน้า 7) โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทราให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาที่ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานของโรงเรียน ที่มาจากการวางแผนงาน กำหนดเป้าหมาย และทิศทางที่ชัดเจนเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ จึงเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนพึงมีตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 53 ให้ความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน เพราะเชื่อว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาผู้บริหารโรงเรียนว่าเป็นผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถสูง สามารถบริหารโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจึงมีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีประสบการณ์ในการบริหาร จึงทำให้มี

ผลงานการบริหารที่ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ พิมพรรณ สุริโย (2552, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับ, ปองสิน วิเศษศิริ (2549, หน้า 34) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ และมีความสามารถในการกระตุ้นให้บุคลากรใช้ศักยภาพที่ดี ดึงเอาศักยภาพของตนเองออกมาใช้อย่างเต็มที่ เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับที่ ชลิดา ธรรมณี (2549, หน้า 141) กล่าวว่า ทักษะที่ผู้บริหารทุกระดับจะต้องมีโดยรวม เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของนักบริหารให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ทักษะในด้านการคิด คิดเชิงวิเคราะห์ มองภาพรวม มองภาพไกล มีความคิดก้าวหน้ามีทักษะในการประสานงาน การจูงใจ และมีทักษะด้านเทคนิควิธีการ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา

2) โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทราให้ความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิผล ดังที่ พิมพรรณ สุริโย (2552, บทคัดย่อ) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ว่าการจัดการศึกษาหรือการบริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการจะสามารถนำพาให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จได้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำของโรงเรียน และสิ่งที่โรงเรียนต้องดำเนินการปฏิบัติให้ดีที่สุด คือ งานด้านวิชาการ เพื่อให้โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพได้ตามที่ชุมชนและประเทศชาติต้องการ ดังงานวิจัยของ พนมไพพร คำขจร (2551, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของพนักงานครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานด้านวิชาการเนืองด้วยผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีความสามารถ ด้านงานวิชาการและจัดบุคลากรรับผิดชอบงานวิชาการได้อย่างเหมาะสมชัดเจน วางแผนงาน โครงสร้างด้านงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตร มีระบบการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสอดคล้องกับ ปองสิน วิเศษศิริ (2549, หน้า 34) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักการบริหารการเปลี่ยนแปลง ต้องปรับเปลี่ยนพัฒนาตนเองในด้านบทบาททางวิชาการให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

เพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จได้ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการที่ผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูผู้ตอบแบบสอบถามจึงมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของผู้บริหารในด้านวิสัยทัศน์และด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความจำเป็นและส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งอาจทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเช่นกันไม่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารนำผลการวิจัยไปใช้ในแต่ละด้าน ดังนี้

1) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับการพัฒนา การประพฤติ ปฏิบัติตน ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นจึงควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคลากรที่มีศักยภาพของโรงเรียน และพัฒนาการบริหารทั่วไปให้ครอบคลุมขอบข่ายงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนั้นควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้มี

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนต่อไป

4) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ และด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ดังนั้นในการพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรพิจารณาจากผู้ที่มิว่าคุณลักษณะด้านวิสัยทัศน์ และด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อให้การบริหารงานของโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยในเชิงลึกหรือเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ หรือด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในแต่ละคุณลักษณะ โดยการเก็บข้อมูลจากหลายวิธี เช่น การสัมภาษณ์กลุ่ม การเยี่ยมสถานที่ ดูเอกสาร วัตถุ และร่องรอย

2) ควรศึกษาวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2549). **แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559)** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- กรมวิชาการ. (2543). **แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2547). **รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- _____. (2553). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : ส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **เส้นทางสู่ความสำเร็จ ของการปฏิรูปการศึกษาไทย แนวทางการดำเนินงานปฏิรูป**. กรุงเทพฯ : องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- คำมาย บุญสนอง. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นนักบริหารมีอาชีพกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- จรูญ มิลินทร์. (2543). นานาทศนะ : กับความคาดหวังใน 20 ปี สปช. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- จินตนา ภูจอมจิตร. (2551). การบริหารจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงมหาดไทยด้านผลผลิต ในโรงเรียนเทศบาล สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ชนาภัทร เกิดประกอบ. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับคุณภาพงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวงทอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชลิตา ศรมณี. (2549). ผู้บริหารและผู้นำในองค์กร. วารสารรามคำแหง, 11(3), 141-143.
- ชัยเสฏฐ พรหมศรี. (2550). การบริหารสถานศึกษาแนวใหม่ในรูปแบบหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ. วารสารการศึกษาไทย, 3(21), 41-48.
- ชาญชัย พิงขุนทด. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษากับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7 ตามทัศนะของครู. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เชษฐา แสงรัตน์. (2553). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมีอาชีพในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ทองทิพภา วิริยะพันธ์. (2549). มนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา. (2555). ข้อมูลสารสนเทศ [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 23 เมษายน 2555. จาก <http://www.tbmccs.go.th/index.php?option=com>.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550ก). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอ็กเซเปอร์เน็ท.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550ข). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- บุญธรรม ไวยมิตร. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญมี เณรยอด. (2544). รายงานผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติ เรื่อง การพัฒนาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : วิธีและวิถีไทย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- บุญลือ คงน้อย. (2552). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2543). นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ประเวศ วะสี. (2542). ภาวะผู้นำ พยาธิสภาพในสังคมไทยและวิถีแก้ไข (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : มติชน.
- ปองสิน วิเศษศิริ. (2549). แนวคิดการบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารการศึกษาไทย, 3(22), 26-34.
- ปารณทัตต์ แสนวิเศษ. (2550). คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนบางประการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.
- พนมไพร คำจจร. (2551). ความพึงพอใจของพนักงานครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- พิมพ์พรณ สุริโย. (2556). ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

เมธา ภูมิเขต. (2554). **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

รุ่ง แก้วแดง. (2545). **การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้.** นครราชสีมา : ชั่วฟ้า.

วิเชียร วงศ์คำจันทร์. (ม.ป.ป.). **ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในยุคปฏิรูปการศึกษา** [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 27 พฤษภาคม 2555. จาก <http://school.obec.go.th/bankudchiangmee/vicakan7.htm>

วิโรจน์ สารรัตน์ และสัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์. (2545). **การบริหารหลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์องค์การทางการศึกษาไทย.** กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.

สุชีรา มหาโภาคประเสริฐ. (2553). **การศึกษาความพึงพอใจของครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

สุดา หมิ่นจง. (2554). **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเบตง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

สุนทร นนสูราช. (2550). **ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, (2553ข). **รายงานการติดตามการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2551.** กรุงเทพฯ : สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

อดิศร เนาวนนท์. (2550). **ผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร.** นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

Carlson, H.C. (1997). **The process of decision-making under school-based management : A comparison of the administrative control and professional control models.** *Dissertation abstracts international*, 59-60A.

Chung, H. Kae & Magginson C. Leen. (1981). **Organization behavior development managerial skills.** New York : Harper and Row.

Finnigan, Kara S. (2007, July). **Charter school autonomy : The mismatch between theory and practice.** *Educational policy*, 21(3), 503-526.

Hollomon, I.P. (1999). **Characteristic of the principals centers as context for professional development.** *Dissertation Abstracts International*, 60(3), 605-A.

Krejcie, R.V. & Morgan, W. D. (1970). **Determining sample size for research activities.** *Journal of Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-608.

Richardson, M.D. & et al. (1992, November). **“Principal as leaders.” Teacher perception of principal behaviors : A research study.** Paper presented at the annual meeting of the mid-south educational research association (Knoxville, TN, November 10-13, 1992).